

# HØRINGSSVAR

## Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Det vises til Kirkerådets høringsnotat *Veivalg for fremtidig kirkeordning*. I høringsnotatet presenteres en rekke temaer og veivalg for den fremtidige kirkeordningen med i alt 27 spørsmål.

Se bakgrunnsmateriale på denne nettsiden: [www.kirken.no/kirkeordning](http://www.kirken.no/kirkeordning)

Høringsinstansen gjøres oppmerksom på at spørsmålene står i et visst forhold til hverandre, noe som er påpekt i teksten.

Det er også anledning til å gi svar kun på et utvalg av spørsmålene.

Hørings svar bes sendt elektronisk til [post.kirkeradet@kirken.no](mailto:post.kirkeradet@kirken.no).

(Skriv gjerne inn svarene i denne Word-fila og send den som vedlegg til epost).

Opplysninger om høringsinstansen:

**Navn på menighet/kirkelig fellesråd/organisasjon:**

Våle menighetsråd i Tunsberg bispedømme

**Adresse:** Re kirkekontor, Postboks 123, 3164 Revetal.

**Kontaktperson:** MR-leder Arnfrid Lyngved, tlf. 92042151. Sokneprest Jon-Geir

Dittmann; [jon.dittmann@re.kirken.no](mailto:jon.dittmann@re.kirken.no). Tlf. 90016943

## Høringsspørsmålene

### **1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?**

Svar: Soknet som grunnenhet bør styrkes. Da må soknene bli større og mer ressurser tilflyte drift av soknene. Makt bør skyves nedover i organisasjonene fra toppnivået og til det regionale/lokale ledd.

Når det gjelder arbeidsgiveransvaret bør det være en felles arbeidsgiver for alle kirkelig ansatte, i hvert fall de vigslede stillingene, og det bør være

Bispedømmerådet evt. Biskopen hvis bispedømmerådet faller bort, som er formell arbeidsgiver, og som igjen kan delegere myndighet til f.eks et prostiråd. Det er viktig at ikke arbeidsgivernivået blir for lokalt og for lite fordi dette krever profesjonell kompetanse og håndtering.

**2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?**

Svar: Ja, men vi er opptatt av at staten må overta hele eller deler av ansvaret for vedlikehold av middelalderkirker, ikke bare stavkirkene som nå. Det er et altfor stort økonomisk løft å vedlikeholde disse for relativt små kommuner som har flere middelalderkirker å etterse. Her er det en stor kulturarv som er i ferd med å råtne på rot! Statens helt naturlige ansvar for disse kulturminnene på linje med andre må lovfestes!

**3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.**

Svar: En ordning med livssynsavgift som kreves inn via skatteseddelen for alle borgere vil være en alternativ løsning.

Begrunnelse: Dette er det mest rettfærdige og ryddige i dagens pluralistiske samfunn. Våre politiske myndigheter bør synliggjøre at livssynsaktiviteter er noe positivt som vi som fellesskap må være villige til å betale for på linje med alle andre fellesgoder.

**4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?**

Svar: Vi er tilhengere av større enheter på soknenivå, og å styrke bispedømmerådet evt. biskopens administrasjon, men har ikke noe mot at det rent administrativt er et prostiråd som forvalter arbeidsgiveransvar og personaloppfølging regionalt. Fellesrådene vil etter dagens ordning jevnt over være for små og sårbare til å håndtere dette. Dersom kommunesammenslåingen fører til større og mer robuste enheter, vil fellesrådene kunne fungere slik, men vi tror det vil være en fordel at kirken har sin egen struktur som ikke legger seg for tett på kommunestrukturene da disse er i endring hele tiden. Kirken må utvikle sine egne strukturer, men dersom dagens finansieringsordning videreføres vil det være klokt med organer som enkelt samvirker med kommunestrukturene.

**5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?**

Svar: Soknene bør bli større og mer robuste, men man må på hvert sted vurdere hensiktsmessige sammenslåinger som ikke fører til at ansvarsfølelsen og for lokale

kirker og menighetsliv forvitrer. Ordning med menighetsutvalg med reell innflytelse bør komme inn.

**6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?**

Svar: Soknene må tilføres økonomiske ressurser og personalressurser til å kunne utvikle menighetslivet, jfr. formålsparagrafen for menighetsrådene. I dag har menighetsrådene mye ansvar, men lite handlingsrom siden fellesråd og kirkeverge disponerer det aller meste av ressursene, og menighetsrådene ikke har noe styringsansvar i forhold til de ansatte. Prestens rolle som medlem i rådet uten noe selvstendig lederansvar for det, kompliserer også dette. Dersom man lagde ett menighetsråd for hele kommunen ville man slippe eget fellesråd, men da ville man ha behov for menighetsutvalg knyttet til de enkelte kirkene for å ivareta det åndelige livet.

**7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?**

Svar: Kommun nivå kan være fornuftig for å få mest mulig samkjøring med - og ansvarliggjøring av - de nye storkommunene, men dette avhenger av hvilken finansieringsmodell som blir valgt. I dag har kommunene et stort ansvar for vedlikehold av kirkebygg, drift av kirkegårder, lønn til kirkelig ansatte utenom prestene etc. Dersom dette tas vekk fra kommunene og legges til en egen kirkelig enhet, kan prostirådet bli et viktig og naturlig organ. Igjen er det spørsmål om kommunene fortsatt skal ha et økonomisk ansvar som nå.

**8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?**

Svar: Dagens ordning er uryddig pga ulike arbeidsgivere for de ulike ansatte som skal betjene kirkens medlemmer. Prestene i sognet må få et klarere mandat og handlingsrom som menighetens åndelige hyrder. Presten bør være faglig leder for menighetens arbeid, men samtidig ha avlasting for de administrative oppgavene.

Det er ikke en oppgave for en prest å være daglig leder for alle de administrative oppgavene, men presten bør være *faglig leder* slik at man har en som tar vare på kirkens visjon og sørger for de rette veivalg i det daglige arbeidet. Dette med ansvar for faglig ledelse må nedfelles mye tydeligere enn det er i dag.

**9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?**

Svar: Ja. Vi støtter Kirkerådets svar 1A og 2A. Det bør etableres ordninger for daglig ledelse som også omfatter prestatetjenesten. Presten kan, men ikke må, gis rollen som daglig leder i en fremtidig struktur, men det er viktig at dette tydeliggjøres i hver enkelt stillingsutlysning slik at prestene vet hva de går til, og at det fins avlastning på de administrative oppgavene prestene da vil få i fanget.

#### **10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?**

Svar: Dette er det krevende å svare på fordi det er så mange uavklarte forhold og variabler. GENERELT: Det bør være en ryddig struktur som ikke i for stor grad baserer seg på en harmoni-modell som i dag, men tydeliggjør ansvar og ledelse slik at konflikter ikke så lett oppstår, men at det finnes en leder som i siste instans tar avgjørelser ansatte og frivillige må finne seg i. En og ikke flere arbeidsgiverlinjer er en forutsetning for å lykkes. Dette mener vi er godt dokumentert etter kirkelovens innføring.

#### **11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?**

Svar: Biskopen bør være en sterk åndelig leder som kan bære fram visjonen for kirkens arbeid og inspirere de kirkelige ansatte. Biskopen må sikres en sentral rolle i tilsetting av prester og andre vigslede stillinger.

Biskopen må ha tilsyn med menighetene og medarbeiderne og kvalitetssikre prestenes tjeneste.

Biskopen bør være den øverste åndelige og den administrative leder for hele kirken i sitt bispedømme. I dag er dette delt mellom biskopen som faglig og åndelig leder pdes, og bispedømmerådsdirektøren som administrativ leder pdas. Stort sett fungerer dette greit, men ved konflikt og uenighet bør det være biskopen som har det avgjørende ord. Bispedømmerådsdirektøren bør være underordnet biskopen og operere på fullmakt fra denne.

#### **12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?**

Svar: Skal biskopen ha et reelt tilsyn, må han/hun også ha verktøy til å utføre dette effektivt. Det betyr at tilsynsfunksjonen som i dag er ganske avgrenset og i første omgang gjelder prestene, må utvides til alle de vigslede stillingene, og at dette må sikres gjennom nye bestemmelser i kirkeordningen. Prestetjenestens egenart som tjeneste med ord og sakrament tilsier likevel at denne tjenesten har en særlig relasjon til biskopen. Biskopen må f.eks. ha et særlig ansvar for etter- og videreutdanning av de vigslede stillingene.

Vi mener at biskopen bør være toppleder i kirkestrukturen som også innebærer formelt arbeidsgiveransvar, men at myndighet må kunne delegeres til regionale og lokale nivåer.

#### **13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?**

Svar: Støtter Kirkerådets flertall. For å sikre demokratisk innflytelse i kirken bør det innføres en ren valgordning med forhåndsnominasjon der den som vinner valget blir biskop uten at et overordnet organ kan endre på dette.

**14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?**

Svar: Vi er for å avvikle bispedømmerådet og erstatte det med organ på prostinivå for å unngå for stor avstand til soknene og kirkens ansatte. Biskopen vil likevel trenge en administrasjon rundt seg arbeider strategisk og i tett dialog med den lokale kirken.

**15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?**

Svar: Vi mener rådet da faller bort som demokratisk organ og blir mer biskopens administrasjon som arbeider med faglig/strategisk utvikling, støttefunksjoner overfor menighetene/prostiledet og oppfølging av saker fra kirkemøtet.

**16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?**

Svar: Alle viglede stillinger må ha samme arbeidsgiver, men det vil også være en fordel om de ikke-viglede stillingene hadde samme arbeidsgiver. Vi mener et styrket prostiråd med delegasjon fra biskopen bør være dette organet.

**17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).**

Svar: Så sant man har en klar ansvars- og myndighetsstruktur, kan arbeidsgiverfunksjonene forankres hos biskopen og hans administrasjon, men delegeres videre til prostiledet evt. større fellelrådsenheter i det daglige arbeidet.

**18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?**

Svar: Her tror vi det er enklest med en og samme struktur over alt.

**19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatjenesten og andre viglede tjenester?**

Svar: Prestene har syv års teologisk utdanning, og de fleste har mange års erfaring som ledere (enten formelt eller uformelt). I tillegg til å slippe administrative gjøremål som prester har mye av i dag fordi det ikke finnes

ressurser vi kan delegerer oppgavene til, må prestene kunne settes i stand til å lede menighetene som faglige ledere og også få reell myndighet i forhold til ledelsesfunksjoner overfor de vigslende stillingene (kateket, diakon, og som oftest kantor og trosopplærer). Det mangler vi i dag.

**20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?**

Svar: I hovedsak bør Kirkemøtets rolle som det øverste organet i kirken videreføres og bli det avgjørende organet når det gjelder kirkens indre organisering, vedta kirkeordningen etc. Det er viktig at Kirkemøtet ikke blir for topptungt slik at de ikke kan overprøve de regionale ledd når det gjelder deres myndighetsområde, og heller ikke frata f.eks vigslende medarbeidere deres selvstendige rolle i forhold til fullmaktene de har i sin ordinasjon.

**21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?**

Svar: Med en prostirådsmodell som demokratisk fundament, må kirkemøtet settes sammen annerledes enn i dag, men der demokratisk valgte representanter fra prostiråd utgjør stammen i Kirkemøtet.

**22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?**

Svar: Bispemøtet må fortsatt være et sentralt organ med et samordningsansvar og dessuten ivareta helhetskirkelige oppgaver av mer teologisk art. og bispemøtet må sikres et sterkt mandat i forhold til lære- og liturgisaker (gudstjenesteordninger etc.)

**23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?**

Svar: Preses bør ivareta arbeidsgiverfunksjoner for biskopene.

**24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?**

Svar: Kirkerådet bør fortsatt være ansvarlig for all forberedelse og oppfølging av saker som hører inn under Kirkemøtets myndighet, men at reglene for behandling av lære- og liturgisaker gjennomgås i forhold til biskopenes rolle.

**25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?**

Svar: Lærenemnda bør avvikles og funksjonen overføres til Bispemøtet. Alle biskopene sitter per i dag i Lærenemnda, og den har ikke vært kalt sammen siden 2006. Er overflødig.

**26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?**

Svar: Nei

**27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?**

Svar: UKM bør videreføres og regelfestes